

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRIỆU VĂN HẢI

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN SÔNG LÔ, TỈNH VĨNH PHÚC

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRIỆU VĂN HẢI

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN SÔNG LÔ, TỈNH VĨNH PHÚC

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60 14 01 14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: **TS. NGUYỄN THỊ TUYẾT HẠNH**

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Triệu Văn Hải

LỜI CẢM ƠN

Tác giả luận văn xin trân trọng cảm ơn quý thầy (cô) Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý Giáo dục và các thầy (cô) giảng dạy lớp Thạc sĩ Quản lý giáo dục K22A trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện để tác giả được học tập, nghiên cứu và hoàn thành chương trình đào tạo Thạc sĩ chuyên ngành Quản lý giáo dục khóa 2014 - 2016.

Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh** - Học viện Quản lý Giáo dục (Hà Nội) đã trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ tác giả trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo Sở GD&ĐT Vĩnh Phúc, Lãnh đạo các phòng, ban trực thuộc Sở GD&ĐT Vĩnh Phúc; các đồng chí cán bộ quản lý, giáo viên và các em học sinh ở các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tác giả tư liệu để phục vụ nghiên cứu đề tài.

Dù bản thân tác giả đã rất cố gắng nhưng do hạn chế về trình độ và kinh nghiệm nghiên cứu khoa học nên chắc chắn luận văn này còn nhiều thiếu sót. Tác giả mong nhận được sự quan tâm, góp ý của quý thầy (cô) và đồng nghiệp để đề tài tiếp tục hoàn chỉnh và có những đóng góp thiết thực trong khoa học Quản lý giáo dục.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 04 năm 2016

TÁC GIẢ

Triệu Văn Hải

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CỤM TỪ VIẾT TẮT SỬ DỤNG TRONG LUẬN VĂN.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	5
1.1.2. Những nghiên cứu trong nước	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	10
1.2.1. Năng lực.....	10
1.2.2. Dạy học, hoạt động dạy học, dạy học theo tiếp cận năng lực	11
1.2.3. Quản lý.....	13
1.2.4. <i>Quản lý hoạt động dạy học, quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực của người học</i>	13
1.2.5. Biện pháp quản lý hoạt động dạy học.....	14
1.3. Yêu cầu của hoạt động dạy học ở trường THPT theo hướng phát triển năng lực người học	15

1.3.1. Đặc trưng của DH theo hướng phát triển năng lực người học	15
1.3.2. Yêu cầu đổi mới hoạt động dạy học ở trường THPT theo hướng phát triển năng lực	17
1.4. Hiệu trưởng trường THPT quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực người học.....	20
1.4.1. Vị trí, vai trò, nhiệm vụ của hiệu trưởng trường THPT	20
1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực người học.....	20
1.4.3. Phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường: Đoàn thanh niên, Công đoàn, Ban đại diện cha mẹ học sinh tham gia quản lý hoạt động dạy học.....	27
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực người học ở trường THPT.....	27
1.5.1. Phẩm chất, năng lực lãnh đạo của hiệu trưởng.....	27
1.5.2. Chất lượng đội ngũ giáo viên	28
1.5.3. Chất lượng tuyển sinh đầu vào và đặc điểm học sinh THPT	28
1.5.4. Vai trò của các tổ chức: Đoàn Thanh niên, Công đoàn, Ban đại diện cha mẹ học sinh, tổ chuyên môn trong nhà trường	28
1.5.5. Điều kiện cơ sở vật chất.....	29
1.5.6. Điều kiện kinh tế, văn hóa, xã hội ở địa phương.....	29
TIỂU KẾT CHƯƠNG 1	30
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN SÔNG LÔ, TỈNH VĨNH PHÚC	31
2.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội và tình hình phát triển GD huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	31
2.2. Thực trạng giáo dục bậc THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc.....	31
2.2.1. Trường THPT Bình Sơn	31
2.2.2. Trường THPT Sáng Sơn.....	33
2.2.3. Trường THPT Sông Lô.....	35
2.3. Tổ chức hoạt động khảo sát	37

2.3.1. Mục đích khảo sát.....	37
2.3.2. Đối tượng khảo sát.....	37
2.3.3. Nội dung khảo sát.....	37
2.3.4. Công cụ khảo sát.....	37
2.3.5. Tiến hành khảo sát.....	38
2.3.6. Xử lý kết quả khảo sát.....	38
2.4. Đặc điểm tình hình các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc năm học 2015-2016.....	39
2.5. Thực trạng hoạt động dạy học ở các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc.....	41
2.5.1. Thực trạng hoạt động dạy của giáo viên.....	41
2.5.2. Thực trạng hoạt động học của học sinh.....	43
2.6. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực người học của hiệu trưởng các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc.....	44
2.6.1. Thực trạng QL hoạt động dạy theo hướng phát triển năng lực người học.....	44
2.6.2. Thực trạng quản lý hoạt động học của HS theo hướng phát triển năng lực người học.....	52
2.6.3. Thực trạng phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường: Đoàn TN, Công đoàn, Ban đại diện cha mẹ học sinh tham gia quản lý hoạt động dạy học.....	56
2.7. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học ở các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc.....	57
2.7.1. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến QL HĐDH.....	57
2.7.2. Mặt mạnh, yếu trong quản lý hoạt động dạy học và những vấn đề cần giải quyết.....	59
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2.....	62
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN SÔNG LÔ, TỈNH VĨNH PHÚC.....	63
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	63
3.1.1. Đảm bảo tính mục tiêu.....	63

3.1.2. Đảm bảo tính kế thừa.....	63
3.1.3. Đảm bảo tính hệ thống.....	63
3.1.4. Đảm bảo tính hiệu quả.....	64
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động dạy học theo hướng phát triển năng lực ở các trường THPT trên địa bàn huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	64
3.2.1. Biện pháp 1: Bồi dưỡng nâng cao năng lực quản lý của CBQL các nhà trường	64
3.2.2. Biện pháp 2: Bồi dưỡng giáo viên về đổi mới PPDH, phương pháp KT- ĐG theo hướng phát triển năng lực người học	65
3.2.3. Biện pháp 3: Chỉ đạo thực hiện đổi mới PPDH đồng bộ với đổi mới KT- ĐG kết quả học tập của HS theo hướng phát triển năng lực người học	67
3.2.4. Biện pháp 4: Đẩy mạnh phân cấp quản lý, tăng cường tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của từng cá nhân, phát huy vai trò của tổ chuyên môn trong quản lý hoạt động dạy học	70
3.2.5. Biện pháp 5: Tăng cường quản lý hoạt động học tập của HS, phối hợp tốt giữa nhà trường và gia đình quản lý hiệu quả hoạt động học tập của học sinh.....	71
3.2.6. Biện pháp 6: Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất và mua thiết bị dạy học, quản lý chặt chẽ việc khai thác và sử dụng đáp ứng yêu cầu dạy học phát triển năng lực học sinh	72
3.2.7. Môi quan hệ giữa các biện pháp	73
3.3. Kết quả thăm dò ý kiến về tính cần thiết và khả thi của các biện pháp được đề xuất	74
TIỂU KẾT CHƯƠNG 3	77
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	78
1. Kết luận.....	78
2. Khuyến nghị.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CỤM TỪ VIẾT TẮT SỬ DỤNG TRONG LUẬN VĂN

TT	Ký hiệu viết tắt	Viết đầy đủ
1	BĐDCMHS	Ban đại diện cha mẹ học sinh
2	BGH	Ban giám hiệu
3	CBQL	Cán bộ quản lý
4	CMHS	Cha mẹ học sinh
5	ĐG	Đánh giá
6	DH	Dạy học
7	GD	Giáo dục
8	GS	Giáo sư
9	GV	Giáo viên
10	GVBM	Giáo viên bộ môn
11	GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
12	HĐDH	Hoạt động dạy học
13	HĐSP	Hội đồng Sư phạm
14	HS	Học sinh
15	HT	Hiệu trưởng
16	KQ	Kết quả
17	KT	Kiểm tra
18	KT - ĐG	Kiểm tra - đánh giá
19	NV	Nhân viên
20	NXB	Nhà xuất bản
21	PHBM	Phòng học bộ môn
22	PHT	Phó hiệu trưởng
23	QL	Quản lý
24	QL HĐDH	Quản lý hoạt động dạy học
25	SGK	Sách giáo khoa
26	TBDH	Thiết bị dạy học
27	TCM	Tổ chuyên môn
28	THPT	Trung học phổ thông
29	TPCM	Tổ phó chuyên môn
30	TS	Tiến sĩ
31	TTCM	Tổ trưởng chuyên môn
32	XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tổng hợp cơ sở vật chất, đội ngũ, qui mô, chất lượng GD trường THPT Bình Sơn từ năm học 2011 - 2012 đến năm học 2014 - 2015	32
Bảng 2.2. Tổng hợp cơ sở vật chất, đội ngũ, qui mô, chất lượng GD trường THPT Sáng Sơn từ năm học 2011 - 2012 đến năm học 2014 - 2015	33
Bảng 2.3. Tổng hợp cơ sở vật chất, đội ngũ, qui mô, chất lượng GD trường THPT Sông Lô từ năm học 2011 - 2012 đến năm học 2014 - 2015.....	35
Bảng 2.4. Tổng hợp thực trạng cơ sở vật chất, đội ngũ, qui mô, chất lượng GD của các trường THPT trên địa bàn huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc năm học 2015-2016.....	39
Bảng 2.5. Tổng hợp cơ cấu TCM các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	40
Bảng 2.6. Tổng hợp khảo sát HS các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc về thực trạng công tác QL hoạt động học tập	52
Bảng 2.7. Tổng hợp xếp loại GV theo chuẩn nghề nghiệp của các trường THPT huyện Sông Lô từ năm học 2011-2012 đến năm học 2014-2015	57
Bảng 2.8. Thống kê tuyển sinh đầu vào từ năm học 2011-2012 đến năm học 2015-2016 các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	58
Bảng 3.1. Tổng hợp đánh giá tính cần thiết của các biện pháp QL HDDH ở các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	75
Bảng 3.2. Tổng hợp đánh giá tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học ở các trường THPT huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	76